

Bruxelles, 24. svibnja 2018.
(OR. en)

9292/18

**Međuinstitucijski predmet:
2018/0126 (NLE)**

**EDUC 203
JEUN 68
SOC 303
EMPL 240**

PRIJEDLOG

Od: Glavni tajnik Europske komisije,
potpisao g. Jordi AYET PUIGARNAU, direktor

Za: g. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, glavni tajnik Vijeća Europske unije

Br. dok. Kom.: COM(2018) 270 final

Predmet: Prijedlog PREPORUKE VIJEĆA o promicanju automatskog uzajamnog
priznavanja diploma visokog i višeg sekundarnog obrazovanja te ishoda
razdoblja školovanja u inozemstvu

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2018) 270 final.

Priloženo: COM(2018) 270 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 22.5.2018.
COM(2018) 270 final

2018/0126 (NLE)

Prijedlog

PREPORUKE VIJEĆA

**o promicanju automatskog uzajamnog priznavanja diploma visokog i višeg
sekundarnog obrazovanja te ishoda razdoblja školovanja u inozemstvu**

{SWD(2018) 170 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Cilj je predložene preporuke Vijeća osigurati da se svakom studentu, naučniku ili učeniku koji prođe neku vrstu školovanja u inozemstvu, bilo za stjecanje kvalifikacije ili u okviru mobilnosti u svrhu učenja, to razdoblje automatski prizna u svrhu daljnjeg školovanja. Time se ne dovodi u pitanje pravo ustanove za obrazovanje i osposobljavanje da odlučuje o prijemu kandidata.

Taj je cilj temeljni element nastojanja da se do 2025. uspostavi europski prostor obrazovanja, odnosno „*Europa u kojoj granice ne koče učenje, studiranje i istraživanje. Kontinent na kojem je boravak u drugoj državi članici radi studija, učenja ili rada postao standard, kao što je standard i da ljudi osim materinskog govore još dva jezika; kontinent čiji stanovnici imaju snažan osjećaj europskog identiteta, svjesni su europske kulturne baštine i njezine raznolikosti*”. Naša je ambicija državama članicama omogućiti da intenziviraju i ubrzaju međusobnu suradnju u tim različitim područjima te ujedno potaknuti druge zemlje koje nisu članice EU-a da se uključe u taj proces. Nadalje, europski prostor obrazovanja temeljit će se na konceptu cjeloživotnog učenja te će obuhvaćati sve dobne skupine, sve oblike učenja i sve sektore obrazovanja i osposobljavanja.

Nakon prihvaćanja ove preporuke Vijeća države članice bit će pozvane da najprije preuzmu političku obvezu u pogledu automatskog priznavanja. Zatim će ih se pozvati da primijene postupan tehnički pristup kako bi se izgradilo povjerenje u sustave obrazovanja i osposobljavanja drugih zemalja. Pritom se uzima u obzir situacija u različitim sektorima obrazovanja i osposobljavanja, s obzirom na to da su postupci i alati za priznavanje razvijeniji u visokom obrazovanju nego u srednjoškolskom obrazovanju. Prijedlogom se utvrđuju uvjeti koji moraju biti ispunjeni da bi automatsko priznavanje postalo stvarnost te alati EU-a koji državama članicama i njihovim ustanovama za obrazovanje i osposobljavanje mogu pomoći u ostvarenju tog cilja.

Mobilnost u svrhu učenja služi za stjecanje kompetencija i iskustava koji su ključni za aktivno sudjelovanje u društvu i na tržištu rada. Njome se ujedno potiče mobilnost radne snage, što može poboljšati životni standard te povećati otpornost pojedinaca i gospodarstava. U nedavnoj evaluaciji programa Erasmus+ sredinom programskog razdoblja¹ izvješćuje se o pozitivnom utjecaju mobilnosti na samopouzdanje i neovisnost učenika i studenata, socijalni kapital i prijelaz na zapošljavanje. S obzirom na to da globalizacija sve dublje zahvaća i obrazovanje i zapošljavanje, neophodno je da učenici i studenti mogu što bolje iskoristiti sve mogućnosti za učenje bilo gdje u EU-u. Međutim, činjenica da ne postoji automatsko priznavanje kvalifikacija i ishoda razdoblja školovanja u inozemstvu koči mobilnost.

Do danas je jedini pravni tekst u tom području Konvencija o priznavanju kvalifikacija u visokom obrazovanju u području Europe (Lisabonska konvencija o priznavanju)², koju su izradili Vijeće Europe i UNESCO i koja je donesena 1997. Otada su je ratificirale 53 zemlje³. Odnosi se na srednjoškolske i visokoškolske kvalifikacije. Uzajamno priznavanje visokoškolskih kvalifikacija unutar Europskog prostora visokog obrazovanja jedan od temeljnih ciljeva Bolonjskog procesa⁴ uspostavljenog 1998., u kojem sudjeluje 48 zemalja,

¹ https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/evaluations_hr

² https://narodne-novine.nn.hr/clanci/medunarodni/2002_07_9_118.html

³ Uključujući sve države članice osim Grčke.

⁴ <http://www.ehea.info/>

uključujući sve države članice. U Priopćenju iz Bukurešta iz 2012. ministri su se obvezali na dugoročni cilj automatskog priznavanja. Međutim, usprkos ponovnoj potvrdi te obveze u Priopćenju iz Erevana⁵ iz 2015., u kojem su se ministri obvezali da će osigurati da se „kvalifikacije [...] automatski priznaju na istoj razini kao odgovarajuće nacionalne kvalifikacije”, konkretan napredak i dalje je spor ili nepostojeći.

U visokom obrazovanju još uvijek postoji prevelik broj slučajeva u kojima složeni, skupi i dugotrajni postupci priznavanja koče slobodno kretanje učenika i studenata. U nekim slučajevima ti postupci mogu trajati nekoliko mjeseci i biti vrlo skupi⁶, a nedosljednost i nedostatak transparentnosti povećavaju poteškoće s kojima se učenici i studenti suočavaju. Jedan od razloga za takvo stanje jest činjenica da su odluke o priznavanju često prepuštene visokom učilištu na koje se učenik ili student prijavljuje zato što se praksa razlikuje od jedne ustanove do druge, a kriteriji su neujednačeni.

Kad je riječ o općem srednjoškolskom obrazovanju, postupci uzajamnog priznavanja kvalifikacija višeg sekundarnog obrazovanja i ishoda razdoblja školovanja u inozemstvu nedovoljno su razvijeni. Osobe s kvalifikacijama koje omogućuju pristup visokom obrazovanju u jednoj državi članici često nisu sigurne bi li imale pristup visokom obrazovanju u drugoj državi članici. Nadalje, iako kraća razdoblja školovanja u inozemstvu ne uzrokuju probleme s priznavanjem, i dalje postoji nesigurnost kod razdoblja od tri mjeseca do jedne godine. To negativno utječe na mobilnost u svrhu učenja kad je riječ o osobama koje započinju visoko obrazovanje⁷, ali i na razini srednjoškolskog obrazovanja. Nadalje, s obzirom na to da je u sljedećoj generaciji programa Erasmus+ predviđeno širenje mobilnosti na učenike srednjih škola, pitanja priznavanja na toj razini postat će još važnija.

Priznavanje mobilnosti pojedinca u višem sekundarnom strukovnom obrazovanju i osposobljavanju bolje je razvijeno. Postoje alati s pomoću kojih se takvim učenicima u njihovim matičnim ustanovama priznaju ishodi učenja. S druge strane, učenici koji po završetku višeg sekundarnog strukovnog obrazovanja i osposobljavanja imaju pristup visokom obrazovanju u svojoj zemlji nisu sigurni hoće li taj pristup imati i u drugim državama članicama s obzirom na to da se nacionalne prakse razlikuju. Očigledno je da ta nesigurnost u pogledu pristupa negativno utječe na mobilnost u svrhu učenja.

Međutim, pojedine skupine država članica ostvarile su znatan napredak sklopivši sporazume o automatskom priznavanju. Jedan je primjer Odluka o automatskom priznavanju zemalja Beneluksa⁸ potpisana 25. siječnja 2018., kojom su obuhvaćene sve visokoškolske kvalifikacije – od kratkih stručnih studija do doktorata. Sličan sporazum postoji među nordijskim zemljama⁹, a sljedeći bi trebao biti potpisan 2018. među baltičkim zemljama¹⁰. Oba obuhvaćaju kvalifikacije višeg sekundarnog obrazovanja koje omogućuju pristup visokom obrazovanju. Usto, neke države članice, primjerice Austrija i Italija, automatski priznaju ishode razdoblja školovanja u bilo kojoj zemlji tijekom srednjoškolskog obrazovanja i osposobljavanja.

Pozitivan primjer suradnje država članica u pogledu priznavanja višeg sekundarnog obrazovanja koje omogućuje pristup visokom obrazovanju jest europska matura (bakalaureat),

⁵ <http://bologna-yerevan2015.ehea.info/files/YerevanCommuniqueFinal.pdf>.

⁶ Making Integration Work, Organizacija za gospodarsku suradnju i razvoj, 2017.: <http://www.oecd.org/migration/making-integration-work-humanitarian-migrants-9789264251236-en.htm>

⁷ Podrazumijevaju se kratki stručni studiji i preddiplomski studiji.

⁸ Belgija, Luksemburg, Nizozemska.

⁹ Danska, Finska, Island, Norveška i Švedska.

¹⁰ Estonija, Latvija, Litva.

svjedodžba koju izdaju Europske škole¹¹. Učenici koji polože europsku maturu imaju jednaka prava i pogodnosti kao i ostali koji steknu neku drugu svjedodžbu o završetku srednjoškolskog obrazovanja u svojim zemljama, uključujući pravo da zatraže prijam na bilo koje visoko učilište u bilo kojoj državi članici pod istim uvjetima kao i državljani tih država s jednakovrijednim kvalifikacijama.

Dodana vrijednost ovog Prijedloga preporuke Vijeća jest nastojanje da ti primjeri posluže kao uzor za širenje automatskog priznavanja u svim državama članicama. Preporukom će se državama članicama i njihovim organizacijama za obrazovanje i osposobljavanje pružiti potpora u provedbi, ne dovodeći u pitanje njihovu nadležnost za vlastiti sustav obrazovanja i osposobljavanja. Taj važan korak prema stvaranju europskog prostora obrazovanja može biti inspiracija za napredak u drugim forumima, primjerice u zemljopisno širem Europskom prostoru visokog obrazovanja.

Za svrhe ove preporuke Vijeća automatsko priznavanje kvalifikacija treba tumačiti kao pravo nositelja kvalifikacije izdane u jednoj državi članici da ga se uzme u obzir za upis u program obrazovanja ili osposobljavanja u bilo kojoj drugoj državi članici, a da pritom ne mora prolaziti kroz poseban postupak priznavanja. Automatsko priznavanje ishoda razdoblja školovanja u inozemstvu znači pravo da se ishodi razdoblja školovanja u jednoj državi članici priznaju u bilo kojoj drugoj državi članici ako su ti ishodi na odgovarajući način dokumentirani. Pojmovnik izraza koji se upotrebljavaju u ovom dokumentu nalazi se u prilogu.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u određenom području**

Prijedlog preporuke Vijeća o promicanju automatskog uzajamnog priznavanja diploma visokog i višeg sekundarnog obrazovanja te ishoda razdoblja školovanja u inozemstvu bio je jedan od ključnih elemenata u doprinosu Europske komisije sastanku na vrhu u Göteborgu 17. studenoga 2017.: Komunikacija „Obrazovanjem i kulturom jačati europski identitet”¹². Usko je povezana s ambicijom stvaranja europskog prostora obrazovanja do 2025., koju je Europsko vijeće podržalo u zaključcima od 14. prosinca 2017.¹³ u kojima se poziva na nastavak rada u cilju „*promicanja suradnje država članica u vezi s uzajamnim priznavanjem diploma visokih učilišta i svjedodžbi o završetku školovanja na razini sekundarnog obrazovanja*”.

Rad na automatskom uzajamnom priznavanju unapređuje i aktivnosti u prioritetnom području „transparentnost i priznavanje vještina i kvalifikacija radi olakšavanja mobilnosti u svrhu učenja te mobilnosti radne snage” kako je utvrđeno u Zajedničkom izvješću Vijeća i Komisije za 2015. godinu o provedbi strateškog okvira za europsku suradnju u području obrazovanja i osposobljavanja¹⁴.

U okviru politike Europske unije za obrazovanje i osposobljavanje više dokumenata može poslužiti kao temelj za rad na automatskom uzajamnom priznavanju kvalifikacija i ishoda razdoblja školovanja u inozemstvu, među ostalim:

- (a) Preporuka Vijeća od 22. svibnja 2017. o Europskome kvalifikacijskom okviru za cjeloživotno učenje, čiji je cilj poboljšati transparentnost, usporedivost i prenosivost

¹¹ Europskim školama zajednički upravljaju sve države članice i EU u skladu s Konvencijom o Statutu Europskih škola (*Službeni list L 212, 17.8.1994., str. 3.–14.*)

¹² COM(2017) 673 final: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1526287176647&uri=CELEX:52017DC0673R\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1526287176647&uri=CELEX:52017DC0673R(01))

¹³ EUCO 19/1/17 REV 1: <http://www.consilium.europa.eu/media/32206/14-final-conclusions-rev1-hr.pdf>

¹⁴ 2015/C 417/04: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=celex:52015XG1215%2802%29>

kvalifikacija. Tom je Preporukom uspostavljen zajednički referentni okvir od osam razina kvalifikacija iskazanih u obliku ishoda učenja s pripadajućim razinama koje odražavaju složenost. One služe kao tumač razlika između različitih sustava kvalifikacija i njihovih razina. Države članice razvile su ili razvijaju nacionalne kvalifikacijske okvire na temelju ishoda učenja te ih povezuju s Europskim kvalifikacijskim okvirom;

- (b) Odluka o Europassu¹⁵ o zajedničkom okviru za pružanje boljih usluga za vještine i kvalifikacije čiji je cilj uspostava sveobuhvatnog i interoperabilnog okvira alata i informacija, osobito za potrebe mobilnosti u transnacionalnom zapošljavanju i učenju;
- (c) Prijedlog Preporuke Vijeća o ključnim kompetencijama za cjeloživotno učenje¹⁶ od 17. siječnja 2018. kojim se ažurira Preporuka Europskog parlamenta i Vijeća o ključnim kompetencijama za cjeloživotno učenje¹⁷ iz prosinca 2006. U njoj se preporučuje podupiranje i daljnji razvoj procjene i vrednovanja ključnih kompetencija, čime će se pojedincima omogućiti priznavanje kompetencija te stjecanje punih ili, ako je to primjenjivo, dijela kvalifikacija;
- (d) Preporuka Vijeća o vrednovanju neformalnog i informalnog učenja¹⁸ iz prosinca 2012. kojom se države članice pozivaju da uspostave mehanizme za vrednovanje neformalnog i informalnog učenja do 2018.;
- (e) Postupci osiguravanja kvalitete s pomoću kojih visokoškolski sustavi država članica mogu pokazati kvalitetu i povećati transparentnost, što doprinosi izgradnji međusobnog povjerenja i boljem priznavanju njihovih kvalifikacija, programa i ostalih sadržaja. U skladu s Preporukom Europskog parlamenta i Vijeća od 15. veljače 2006. o nastavku europske suradnje u osiguravanju kvalitete u visokom obrazovanju¹⁹ Komisija i države članice podupiru suradnju između visokih učilišta, agencija za osiguravanje kvalitete i akreditaciju, nadležnih tijela i drugih tijela koja djeluju u tom području. Dva su temelja za povjerenje i priznavanje: zajednički skup standarda i smjernica za osiguravanje kvalitete u Europskom prostoru visokog obrazovanja, razvijen u okviru Bolonjskog procesa, te Europski registar za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju²⁰ s pouzdanim informacijama o agencijama za osiguravanje kvalitete koje su dokazale da u znatnoj mjeri poštuju te standarde i smjernice;
- (f) Europski referentni okvir za osiguravanje kvalitete u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju²¹, donesen 2009., koji je podloga za unaprjeđenje mehanizama za osiguravanje kvalitete u programima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja. Njime se povećava transparentnost, a zatim i povjerenje u sustave strukovnog obrazovanja i osposobljavanja država članica;

¹⁵ Odluku je Europski parlament donio 14. ožujka 2018., a države članice 12. travnja 2018.

¹⁶ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:52018DC0024&qid=1524839887934&from=EN>

¹⁷ 2006/962/EZ: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32006H0962>

¹⁸ 2012/C 398/01: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32012H1222\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32012H1222(01))

¹⁹ 2006/143/EZ: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32006H0143>

²⁰ Ukupno se 18 država članica koristi uslugama agencija za osiguravanje kvalitete koje su registrirane u Europskom registru za osiguravanje kvalitete.

²¹ 2009/C 155/01: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2009.155.01.0001.01.ENG

- (g) Preporuka Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2009. o Europskom sustavu kredita za strukovno obrazovanje i osposobljavanje²², s pomoću kojeg se olakšava priznavanje ishoda učenja u skladu s nacionalnim zakonodavstvom, među ostalim instrumentima kao što su sporazumi o učenju i memorandumima o razumijevanju.

• **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Prijedlogom se podupire bolje priznavanje kvalifikacija i ishoda razdoblja školovanja bilo gdje u Europskoj uniji te tako povećava pristup prilikama za mobilnost u području obrazovanja, osposobljavanja i zapošljavanja; stoga će Prijedlog doprinijeti ostvarenju prioriteta Komisije, odnosno poticanju zapošljavanja i rasta²³.

Prijedlog je u skladu s Rimskom deklaracijom²⁴, u kojoj se poziva na „Uniju u kojoj se mladima pruža najbolje obrazovanje i osposobljavanje te u kojoj oni mogu studirati i pronaći posao diljem kontinenta”.

Prijedlogom će se nadalje doprinijeti prvom načelu europskog stupa socijalnih prava²⁵, u kojem se navodi da „[s]vi imaju pravo na kvalitetno i uključivo obrazovanje, osposobljavanje i cjeloživotno učenje kako bi održali i stekli vještine s pomoću kojih mogu u cijelosti sudjelovati u društvu i uspješno se kretati na tržištu rada”.

Prijedlog je u skladu sa smjernicom br. 7. iz Smjernica za zapošljavanje iz 2018.²⁶ u kojoj se navodi: „[t]rebalo bi promicati mobilnost učenika i radnika kako bi se poboljšale vještine nužne za zapošljavanje i kako bi se iskoristio puni potencijal europskog tržišta rada. Trebalo bi ukloniti prepreke mobilnosti u obrazovanju i osposobljavanju [...] i u priznavanju kvalifikacija.”

U skladu je s komunikacijama Komisije „Novi program vještina za Europu”²⁷ i „Aksijski plan za integraciju državljana trećih zemalja”²⁸ u kojima se prepoznaje potreba za daljnjim mjerama za olakšavanje priznavanja vještina i kvalifikacija državljana trećih zemalja koji borave u EU-u te njihove mobilnosti u svrhu učenja. U skladu je i s preinačenom direktivom o studentima i istraživačima²⁹, kojoj je cilj olakšati mobilnost unutar EU-a za istraživače i studente iz trećih zemalja.

Prijedlog je u skladu s Komunikacijom Komisije „Poticanje rasta i kohezije u graničnim regijama EU”³⁰, u kojoj se države članice potiču da ozbiljno razmotre veću koordinaciju, veće uzajamno priznavanje i bliskije usklađivanje sa svim susjedima.

²² 2009/C 155/02: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=OJ%3AC%3A2009%3A155%3ATOC>

²³ https://ec.europa.eu/commission/priorities/jobs-growth-and-investment_hr

²⁴ <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2017/03/25/rome-declaration/>

²⁵ https://ec.europa.eu/commission/priorities/deeper-and-fairer-economic-and-monetary-union/european-pillar-social-rights/european-pillar-social-rights-20-principles_hr

²⁶ COM(2017) 677 final: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?qid=1525359049689&uri=CELEX:52017PC0677>

²⁷ COM(2016) 381 final: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016DC0381&qid=1525786292017&from=EN>

²⁸ COM(2016) 377 final: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016DC0377&qid=1525786459002&from=EN>

²⁹ Direktiva (EU) 2016/801 Europskog parlamenta i Vijeća o uvjetima ulaska i boravka državljana trećih zemalja u svrhu istraživanja, studija, osposobljavanja, volonterstva, razmjena učenika ili obrazovnih projekata, i obavljanja poslova au pair (preinaka): <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX:32016L0801>

³⁰ COM(2017) 534 final: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017DC0534&qid=1525353692128&from=EN>

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

• Pravna osnova

Inicijativa je u skladu s člancima 165. i 166. Ugovora o funkcioniranju Europske unije. U članku 165. navodi se da Unija doprinosi razvoju kvalitetnog obrazovanja poticanjem suradnje među državama članicama te, ako je to potrebno, podupiranjem i dopunjavanjem njihovih aktivnosti, pri čemu u potpunosti poštuje odgovornost država članica za nastavni sadržaj i ustroj obrazovnih sustava. Posebno, u članku 165. stavku 2. izričito se poziva na djelovanje Unije kojem je cilj „*poticanje mobilnosti studenata i nastavnika, između ostalog, poticanjem akademskog priznavanja istovrijednosti diploma i trajanja studija*”.

U članku 166. navodi se da Unija provodi politiku strukovnog osposobljavanja koja podupire i dopunjuje djelovanje država članica, pri čemu u cijelosti poštuje odgovornost država članica za sadržaj i ustroj strukovnog osposobljavanja.

U okviru inicijative ne predlaže se proširenje regulatorne ovlasti EU-a niti se predlažu dodatne obveze za države članice. Države članice će, u skladu s nacionalnim okolnostima, odlučiti kako će provesti preporuku Vijeća.

• Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)

Cilj je predložene preporuke rješavanje suštinski transnacionalnog pitanja. Za njegovo je ostvarenje potrebna daljnja suradnja država članica jer ga one same ne mogu dostatno ostvariti te se on može bolje ostvariti na razini Unije.

Iako Lisabonska konvencija o priznavanju i obveze preuzete u okviru Bolonjskog procesa pružaju okvir za automatsko uzajamno priznavanje, a postoje i regionalni sporazumi među manjim skupinama država članica, zapreke i dalje onemogućuju potpuno automatsko priznavanje diljem Unije.

• Proporcionalnost

Prijedlogom je predviđen postupni pristup za postizanje automatskog uzajamnog priznavanja među državama članicama. Predložena preporuka ne prelazi granice onoga što je nužno za ostvarivanje njezinih ciljeva s obzirom na to da je neobvezujući instrument prema kojemu svaka država članica sama odlučuje o mjerama koje će poduzimati za ostvarenje automatskog uzajamnog priznavanja.

• Odabir instrumenta

Kako bi se pridonijelo ostvarenju ciljeva iz članaka 165. i 166. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, tim se Ugovorom utvrđuje da Vijeće donosi preporuke na prijedlog Komisije.

3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENE UČINAKA

• Ex post evaluacija/provjera primjerenosti postojećeg zakonodavstva

Nije primjenjivo.

• Savjetovanja s dionicima

Kako bi se osiguralo da dionici na koje se prijedlog najviše odnosi mogu iznijeti svoje stavove i stručno mišljenje te kako bi se popunila baza dokaza Komisije, Komisija je provela ciljano internetsko savjetovanje s državama članicama i dionicima³¹. Stiglo je gotovo 1 000 odgovora

³¹ Rezultati savjetovanja izneseni su u pratećem Radnom dokumentu službi Komisije.

od pojedinaca i organizacija koji djeluju u području priznavanja, obrazovanja i istraživanja diljem Europe i šire.

Na temelju odgovora može se zaključiti da su glavne prepreke za postizanje potpunog automatskog priznavanja sljedeće: nedostatak transparentnosti te različita pravila i postupci; nedostatna usporedivost ishoda učenja; dugotrajni i složeni administrativni postupci te problemi s jezikom i prevođenjem. U savjetovanju je potvrđeno da potrebni alati EU-a i okvir za priznavanje već postoje, ali je potrebna daljnja potpora za njihovu potpunu provedbu te izgradnja većeg povjerenja u cijelom europskom prostoru obrazovanja. Sudionici savjetovanja zalagali su se za djelovanje na razini EU-a i na nacionalnoj razini. Nadalje, podržali su ideju da Vijeće donese ambicioznu preporuku.

Ti su rezultati potvrđeni tijekom posebnog sastanka na kojem su dionici i predstavnici država članica ponovno iznijeli potrebu da preporuka Vijeća bude ambiciozna i da se u njoj postavi jasan cilj za postizanje automatskog uzajamnog priznavanja. Nadalje su preporučili da se u preporuci spomenu i alternativni putovi, kao što su priznavanje prethodnog učenja i profesionalnog iskustva, te da se razmotre mehanizmi za pristup kojima će se nastojati ublažiti nepovoljniji socioekonomski položaj. Trebalo bi istražiti i potencijal digitalnih rješenja, kao što su lanci blokova i umjetna inteligencija.

Nadalje, Komisija je provela nekoliko krugova savjetovanja s mrežom nacionalnih centara za akademsko priznavanje, mrežom tijela za priznavanje u državama članicama, zemljama Europskog gospodarskog prostora i Turskom te s Europskom mrežom nacionalnih informacijskih centara za akademsko priznavanje i mobilnost, što uključuje sve stranke Lisabonske konvencije o priznavanju. Oni su podržali djelovanje Unije u tom području; naglasili su važnost provedbe Lisabonske konvencije o priznavanju i ustrajanja na strukturama Bolonjskog procesa te ključnu ulogu osiguravanja kvalitete u izgradnji povjerenja. Upozorili su i na potrebu stvaranja pouzdane baze podataka o kvalifikacijama, osobito za više sekundarno obrazovanje te strukovno obrazovanje i osposobljavanje. Usto, preporučili su jačanje kapaciteta tijela za priznavanje i proširenje njihove uloge kako bi se obuhvatili i drugi sektori obrazovanja i osposobljavanja.

Nakon tih savjetovanja uslijedile su daljnje rasprave na sastancima čelnika uprava za visoko obrazovanje i čelnika uprava za škole. S čelnicima uprava za strukovno obrazovanje i osposobljavanje održano je savjetovanje u pisanom obliku.

- **Prikupljanje i primjena stručnih znanja**

Rezultati nekoliko studija provedenih u kontekstu Bolonjskog procesa i Lisabonske konvencije o priznavanju³² ukazali su na stalne izazove i nedosljednosti u postupcima priznavanja. Preporučeno je unaprjeđenje postupaka i nacionalnih propisa tamo gdje je potrebno. Predloženo je da se pruži snažnija potpora vrednovateljima kvalifikacija kako bi se smanjilo vrijeme potrebno za odluke o priznavanju i žalbene postupke. Nadalje je predloženo da se dopunska isprava o studiju unaprijedi kako bi sadržavala više podataka o ishodima učenja te da se ispita potencijal za priznavanje na razini sustava u određenim regijama. Većina preporuka koje se odnose na Bolonjski proces dobila je podršku na Ministarskoj konferenciji o Bolonjskom procesu 2015.

Tijekom prethodnih aktivnosti Komisije u području priznavanja kvalifikacija, u koje su bili uključeni države članice i dionici, pokazala se niska razina osviještenosti o alatima za

³² Izvješća o provedbi Bolonjskog procesa iz 2015. i 2018. koje tek predstoji, izvješće skupine Pathfinder u okviru Europskog prostora visokog obrazovanja o automatskom priznavanju iz 2015. i izvješće o praćenju utjecaja Lisabonske konvencije o priznavanju iz 2016.

priznavanje i potreba za „sustavom priznavanja” za sve vrste obrazovanja i osposobljavanja. Zaključeno je da je priznavanje kvalifikacija učenika i studenata u drugoj državi članici i dalje povezano s poteškoćama.

Europski savez za međukulturno učenje predstavio je 2018. pregled pravnih i drugih nacionalnih odredaba za priznavanje ishoda razdoblja školovanja u inozemstvu. U njemu je potvrđena ogromna raznolikost pravnih odredaba, ako one postoje, te prakse u državama članicama, što je uzrokovalo nejednake mogućnosti za mobilnost učenika srednjih škola.

- **Procjena učinka**

Budući da su predložene aktivnosti zamišljene kao dopuna inicijativama država članica te s obzirom na njihov dobrovoljni karakter i opseg očekivanih učinaka, nije provedena procjena učinka. Umjesto toga, u Prijedlog su uvršteni rezultati prethodnih studija, savjetovanja s tijelima za priznavanje i ciljanih savjetovanja s državama članicama i dionicima.

- **Primjerenost propisa i pojednostavljivanje**

Nije primjenjivo.

- **Temeljna prava**

Države članice obvezuju se da će razviti inicijative u skladu s člankom 8. Povelje Europske unije o temeljnim pravima, u kojem se navodi da svatko ima pravo na zaštitu osobnih podataka koji se odnose na njega; da se takvi podaci moraju obrađivati pošteno, u utvrđene svrhe i na temelju suglasnosti osobe o kojoj je riječ, ili na nekoj drugoj legitimnoj osnovi utvrđenoj zakonom te da svatko ima pravo na pristup prikupljenim podacima koji se odnose na njega i pravo na njihovo ispravljanje.

Omogućavanjem poboljšanog priznavanja predložena preporuka Vijeća doprinijet će i realizaciji članka 14. o pravu pristupa obrazovanju i strukovnom obrazovanju i osposobljavanju te članka 15. o pravu na rad.

Mjere se provode u skladu s pravom EU-a o zaštiti osobnih podataka, posebno Direktivom 95/46/EZ³³, koja će se 25. svibnja 2018. zamijeniti Uredbom (EU) 2016/679³⁴ Europskog parlamenta i Vijeća o zaštiti fizičkih osoba u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom protoku takvih podataka (Opća uredba o zaštiti podataka).

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Za potporu provedbe obveza utvrđenih u ovom Prijedlogu poticat će se upotreba postojećih izvora financiranja u EU-u, kao što su Erasmus+ ili europski strukturni i investicijski fondovi, ako je to primjereno i u skladu s njihovom pravnom osnovom te njihovim financijskim kapacitetom.

Neće biti potrebna dodatna proračunska sredstva ni osoblje iz proračuna EU-a.

Nadalje, ovom se inicijativom ne utječe na pregovore o sljedećem višegodišnjem financijskom okviru i budućim programima.

5. OSTALI DIJELOVI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Države članice obvezuju se na podnošenje redovitih izvješća Komisiji o provedbi i evaluaciji mjera iz preporuke Vijeća, s početkom u roku od dvije godine od njezina donošenja, a

³³ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31995L0046:hr:HTML>

³⁴ http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2016.119.01.0001.01.HRV

Komisija Vijeću dostavlja izvješće o cjelokupnoj provedbi preporuke Vijeća u roku od pet godina od njezina donošenja, na temelju nacionalnih izvješća koja države članice izrade četiri godine nakon njezina donošenja.

Osim toga, napredak će se, uključujući sve izazove, pratiti u okviru rasprava postojećih sektorskih radnih skupina za obrazovanje i osposobljavanje do 2020. koje se bave visokim obrazovanjem, strukovnim obrazovanjem i osposobljavanjem te školama, čime će se osigurati forum za uzajamno učenje i razmjenu dobre prakse. Ne dovodeći u pitanje sporazum s državama članicama o mandatu budućih radnih skupina, Komisija će nastaviti podupirati države članice u provedbi ove preporuke Vijeća nakon 2020.

- **Dokumenti s obrazloženjima (za direktive)**

Nije primjenjivo.

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredbi prijedloga**

Predloženom se preporukom Vijeća predlaže postupni pristup koji će državama članicama olakšati stvaranje preduvjeta koji će omogućiti automatsko priznavanje u svrhu daljnjeg školovanja. Preporuka se temelji na mjerama koje su već provedene u visokom obrazovanju, ali ima veće ambicije i više je usmjerena na EU. Odnosi se na visoko obrazovanje, ali i na srednjoškolsko obrazovanje te strukovno obrazovanje i osposobljavanje.

Točka 1.

Države članice bit će pozvane obvezati se na postizanje automatskog priznavanja kvalifikacija stečenih u inozemstvu ili ishoda razdoblja školovanja u inozemstvu na istoj osnovi kao i nacionalne kvalifikacije ili razdoblja školovanja.

Točke 2.–4.

U visokom obrazovanju države članice pozivaju se da stvore potrebne preduvjete za izgradnju povjerenja u sustave obrazovanja i osposobljavanja drugih država članica. Nadalje, trebale bi se obvezati na razvoj nacionalnih smjernica kojima će se poticati provedba i uporaba instrumenata za transparentnost na visokim učilištima.

Točke 5.–6.

U srednjoškolskom obrazovanju i osposobljavanju države članice pozivaju se da stvore potrebne preduvjete za izgradnju povjerenja u sustave obrazovanja i osposobljavanja drugih država članica. Trebale bi izraditi nacionalne smjernice, promicati uporabu kriterija transparentnosti i alata za transparentnost, razmjenjivati informacije o sustavima osiguranja kvalitete u školskom obrazovanju te razviti dodatne instrumente za osiguranje kvalitete u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju.

Točka 7.

Države članice pozivaju se da jačaju kapacitete nacionalnih centara za akademsko priznavanje i vrednovatelja kvalifikacija.

Točka 8.

S obzirom na to da je vrlo važno poboljšati pristup prilikama za mobilnost u svrhu učenja i za nedovoljno zastupljene skupine, države članice pozivaju se da razmotre dobru praksu u pogledu priznavanja prethodnog obrazovanja i propusnosti između različitih sektora obrazovanja i osposobljavanja.

Točke 9.–10.

Države članice pozivaju se da unaprijede bazu dokaza prikupljanjem i širenjem podataka o slučajevima priznavanja te da izvješćuju Komisiju o napretku u provedbi ove preporuke Vijeća.

Točke 11.-19.

Komisija će pružati potporu državama članicama u provedbi ove preporuke Vijeća putem:

- uzajamnog učenja i razmjene dobre prakse;
- ciljane potpore ako je to potrebno;
- pristupačnog internetskog informacijskog servisa koji pruža informacije o kvalifikacijama višeg sekundarnog obrazovanja koje omogućuju pristup visokom obrazovanju;
- sinergija među alatima EU-a za postizanje transparentnosti kako bi se poboljšale suradnja i mobilnost između sektora obrazovanja i osposobljavanja;
- istraživanja potencijala digitalnih tehnologija, uključujući lance blokova, za olakšavanje automatskog priznavanja;
- razmatranja proširivanja djelokruga nacionalnih informacijskih centara za akademsko priznavanje;
- EU-ovih instrumenata financiranja i
- izvješćivanja o napretku u provedbi preporuke Vijeća.

Prijedlog

PREPORUKE VIJEĆA

o promicanju automatskog uzajamnog priznavanja diploma visokog i višeg sekundarnog obrazovanja te ishoda razdoblja školovanja u inozemstvu

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegove članke 165. i 166.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

- (1) Mobilnost u svrhu učenja služi za stjecanje znanja, vještina, kompetencija i iskustava, uključujući osobne i socijalne kompetencije te kulturnu svijest, koji su ključni za aktivno sudjelovanje u društvu i na tržištu rada te za promicanje europskog identiteta.
- (2) U Komunikaciji „Obrazovanjem i kulturom jačati europski identitet”³⁵ Europska komisija iznosi viziju stvaranja europskog prostora obrazovanja do 2025. u kojem granice neće biti prepreka učenju, studiranju i istraživanju, a to će se među ostalim ostvariti uklanjanjem prepreka za priznavanje kvalifikacija na školskoj i visokoškolskoj razini.
- (3) U zaključcima Europskog vijeća od 14. prosinca 2017. pozivaju se države članice, Vijeće i Komisija da u skladu sa svojim nadležnostima nastave s radom u cilju „*promicanja suradnje država članica u vezi s uzajamnim priznavanjem diploma visokih učilišta i svjedodžbi o završetku školovanja na razini sekundarnog obrazovanja*”³⁶.
- (4) Konvencijom o priznavanju kvalifikacija u visokom obrazovanju u području Europe iz 1997. (Lisabonska konvencija o priznavanju), koju su izradili Vijeće Europe i UNESCO, osiguran je pravni okvir za priznavanje kvalifikacija visokog i višeg sekundarnog obrazovanja koje omogućuju pristup visokom obrazovanju.
- (5) Ministri obrazovanja u Europskom prostoru visokog obrazovanja obvezali su se na dugoročni cilj automatskog priznavanja usporedivih akademskih diploma u Priopćenju iz Bukurešta iz 2012. Skupina Pathfinder za automatsko priznavanje postigla je određen napredak, ali je ostvarenje cilja još vrlo daleko.
- (6) Ministri nadležni za strukovno obrazovanje i osposobljavanje u državama članicama obvezali su se 2002. na Kopenhaški proces, kojim se jača suradnja u promicanju priznavanja kvalifikacija i kompetencija.
- (7) Osiguravanje kvalitete ima ključnu ulogu u povećanju transparentnosti, što pomaže u izgradnji međusobnog povjerenja. Stoga je važno daljnji rad temeljiti na rezultatima

³⁵ COM(2017) 673 final: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=COM%3A2017%3A673%3AFIN>

³⁶ EUCO 19/1/17 REV 1: <http://www.consilium.europa.eu/media/32206/14-final-conclusions-rev1-hr.pdf>

ostvarenima u kontekstu Europskih standarda i smjernica za osiguravanje kvalitete u Europskom prostoru visokog obrazovanja te Europskog referentnog okvira za osiguravanje kvalitete u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju.

- (8) Kako bi se olakšalo priznavanje ishoda učenja u nacionalnom zakonodavstvu, uključujući u okviru mobilnosti, potrebno je nastaviti rad na provedbi Europskog sustava prikupljanja i prenošenja bodova i Europskog sustava kredita za strukovno obrazovanje i osposobljavanje.
- (9) Cilj je Preporuke Vijeća od 22. svibnja 2017. o Europskome kvalifikacijskom okviru za cjeloživotno učenje³⁷ poboljšati transparentnost, usporedivost i prenosivost kvalifikacija te tako olakšati njihovo priznavanje.
- (10) U Rezoluciji od 20. travnja 2012. o modernizaciji europskoga sustava visokog obrazovanja Europski parlament poziva na ulaganje dodatnih napora EU-a i država članica kako bi se osiguralo djelotvornije priznavanje i usklađivanje visokoškolskih kvalifikacija³⁸.
- (11) U kontekstu sve intenzivnije globalizacije bitno je da učenici i studenti mogu na najbolji način iskoristiti sve mogućnosti za učenje bilo gdje u Europi. Da bi se to ostvarilo, kvalifikacija koju je dodijelilo nadležno tijelo u jednoj državi članici trebala bi vrijediti u svim ostalim državama članicama za potrebe pristupa daljnjim aktivnostima učenja. Time su obuhvaćeni i državljani trećih zemalja koji su stekli kvalifikaciju u jednoj državi članici i sele se u drugu državu članicu. Međutim, činjenica da ne postoji automatsko priznavanje kvalifikacija i ishoda razdoblja školovanja u inozemstvu koči mobilnost. Kad je riječ o automatskom priznavanju, samo se pristupom na razini Unije može osigurati potrebna jasnoća i dosljednost kako bi se prevladale preostale prepreke.
- (12) U visokom je obrazovanju postupak priznavanja često previše složen ili preskup, a prevelik broj mobilnih studenata ne ostvari potpuno priznavanje uspješno postignutih ishoda učenja. Međutim, nekoliko je država članica pokrenulo inicijative za napredovanje prema automatskom priznavanju, među ostalim potpisivanjem regionalnih sporazuma. Te inicijative mogu poslužiti kao model za stvaranje sustava na razini Unije.
- (13) Na razini srednjoškolskog obrazovanja osobe s kvalifikacijama koje omogućuju pristup visokom obrazovanju u jednoj državi članici često nisu sigurne bi li imale pristup visokom obrazovanju u drugoj državi članici. Primjerice, neke države članice ne priznaju kvalifikacije koje omogućuju pristup visokom obrazovanju ako je riječ o srednjoškolskim kvalifikacijama u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju iz drugih država članica. Nadalje, iako kraća razdoblja školovanja u inozemstvu uglavnom ne uzrokuju probleme s priznavanjem, i dalje postoji nesigurnost kod razdoblja od tri mjeseca do jedne godine.
- (14) Postupnim će se pristupom državama članicama olakšati stvaranje preduvjeta koji će omogućiti automatsko priznavanje. Taj će se pristup temeljiti na postojećim alatima za visoko obrazovanje, odnosno strukovno obrazovanje i osposobljavanje, ali će se poboljšati njihova uporaba te postupno povećavati razina ambicije. U pogledu općeg

³⁷ 2017/C 189/03: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX%3A32017H0615%2801%29>

³⁸ P7_TA(2012)0139: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&language=EN&reference=P7-TA-2012-139>

srednjoškolskog obrazovanja i osposobljavanja pokrenut će se proces suradnje kojega je cilj izgradnja potrebne razine povjerenja među različitim sustavima obrazovanja i osposobljavanja država članica. Ovom se Preporukom dopunjuju inicijative država članica, a preuzimanje obveza dobrovoljno je.

- (15) Ovom se Preporukom ne dovodi u pitanje sustav uzajamnog priznavanja stručnih kvalifikacija i usklađenih minimalnih uvjeta osposobljavanja za određene profesije u skladu s Direktivom 2005/36/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o priznavanju stručnih kvalifikacija³⁹ kako je izmijenjena Direktivom 2013/55/EU⁴⁰.

OVIME PREPORUČUJE DRŽAVAMA ČLANICAMA DA

u skladu s nacionalnim zakonodavstvom i zakonodavstvom Europske unije, dostupnim sredstvima i nacionalnim okolnostima te u bliskoj suradnji sa svim relevantnim dionicima:

Ključno načelo

1. poduzmu korake neophodne da se do 2025. ostvari automatsko priznavanje kvalifikacija visokog i višeg sekundarnog obrazovanja⁴¹, kao i priznavanje ishoda postignutih tijekom razdoblja školovanja tako da se, bez obveze posebnog postupka priznavanja, postigne sljedeće:
 - (a) kvalifikacija na razini visokog obrazovanja stečena u jednoj državi članici automatski se priznaje u drugim državama članicama u svrhu odobravanja pristupa daljnjem studiju, čime se ne dovodi u pitanje pravo visokog učilišta da utvrdi posebne uvjete za upis u određene programe;
 - (b) kvalifikacija na razini višeg sekundarnog obrazovanja koja omogućuje pristup visokom obrazovanju u jednoj državi članici automatski se priznaje u drugim državama članicama u svrhu odobravanja pristupa visokom obrazovanju, čime se ne dovodi u pitanje pravo visokog učilišta da utvrdi posebne uvjete za upis u određene programe;
 - (c) ishodi razdoblja školovanja u inozemstvu na razini visokog obrazovanja u jednoj državi članici automatski se i u cijelosti priznaju u drugim državama članicama, bilo na temelju ugovora o učenju i prijepisa ocjena ili na temelju ishoda učenja za module pohađane u inozemstvu kako su opisani u katalogu kolegija, u skladu s Europskim sustavom prijenosa i prikupljanja bodova; i
 - (d) ishodi razdoblja školovanja u inozemstvu u trajanju do jedne godine tijekom srednjoškolskog obrazovanja i osposobljavanja u jednoj državi članici priznaju se u cijelosti u svim drugim državama članicama, a pritom se od učenika ne traži da ponovi godinu programa u matičnoj zemlji, pod uvjetom da su stečene kompetencije uglavnom u skladu s kompetencijama definiranim u nacionalnom kurikulumu;

³⁹ SL L 255, 30.9.2005., str. 22: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:32005L0036&from=EN>

⁴⁰ Direktiva (EU) 2013/55 Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija i Uredbe (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj suradnji putem Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta („Uredba IMP”) SL L 354, 28.12.2013., str. 132.: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013L0055&from=EN>

⁴¹ Za potrebe ove Preporuke Vijeća kvalifikacije višeg sekundarnog obrazovanja obuhvaćaju 4. razinu, a kvalifikacije visokog obrazovanja razine od 5. do 8. Europskog kvalifikacijskog okvira.

Visoko obrazovanje

2. uvažavajući važnost jačanja transparentnosti i izgradnje povjerenja u sustave visokog obrazovanja drugih država članica kako bi se postiglo automatsko priznavanje, obvežu se na ispunjavanje sljedećih uvjeta:
 - (a) nacionalni kvalifikacijski okviri ili sustavi temelje se na Europskom kvalifikacijskom okviru te su samocertificirani prema kvalifikacijskom okviru Europskoga prostora visokog obrazovanja;
 - (b) sustavi visokog obrazovanja organizirani su u skladu sa strukturama Bolonjskog procesa te obuhvaćaju tri razine i, ako je primjenjivo u državi članici, kratke stručne studije; i
 - (c) vanjsko osiguravanje kvalitete provode neovisne agencije za osiguravanje kvalitete registrirane u Europskom registru za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju i ono se stoga provodi u skladu sa standardima i smjernicama za osiguravanje kvalitete u Europskom prostoru visokog obrazovanja te europskim pristupom osiguravanju kvalitete zajedničkih programa;
3. u suradnji s nacionalnim informacijskim centrima za akademsko priznavanje, visokim učilištima, agencijama za osiguravanje kvalitete i ostalim ključnim dionicima razvijaju nacionalne smjernice za potporu visokim učilištima u osmišljavanju i djelotvornoj provedbi sljedećih instrumenata za transparentnost:
 - (a) ažuriranog kataloga kolegija koji sadržava opise svih studijskih programa, pojedinačne obrazovne jedinice i tablice s distribucijom ocjena;
 - (b) dopunskih isprava o studiju za sve osobe s diplomom koje se automatski i besplatno izdaju na jeziku koji je u širokoj uporabi i u digitalnom obliku; i
 - (c) transparentnih kriterija za priznavanje koji se dosljedno primjenjuju u svim visokim učilištima;
4. osiguraju stručnu potporu visokim učilištima u provedbi tih nacionalnih smjernica i prate njihovu provedbu;

Srednjoškolsko obrazovanje i osposobljavanje

5. kako bi se ostvarilo automatsko priznavanje kvalifikacija višeg sekundarnog obrazovanja, potaknula transparentnost te izgradilo međusobno povjerenje u sustave srednjoškolskog obrazovanja i osposobljavanja:
 - (a) osiguravanjem da se nacionalni kvalifikacijski okviri ili sustavi temelje na Europskom kvalifikacijskom okviru;
 - (b) razmjenom informacija i promicanjem uzajamnog učenja o sustavima osiguravanja kvalitete u školskom obrazovanju, uz puno uvažavanje različitih nacionalnih pristupa osiguravanju kvalitete; i
 - (c) razvojem dodatnih instrumenata za osiguravanje kvalitete u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju u skladu s Europskim referentnim okvirom za osiguravanje kvalitete u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju;
6. olakšavaju mobilnost i priznavanje ishoda razdoblja školovanja u inozemstvu tijekom srednjoškolskog obrazovanja i osposobljavanja:
 - (a) izradom nacionalnih smjernica za ustanove za srednjoškolsko obrazovanje i osposobljavanje o općim načelima i alatima za priznavanje;

- (b) promicanjem upotrebe transparentnih kriterija i alata, kao što su ugovori o učenju koji se temelje na kompetencijama, a sklapaju se između ustanove koja učenika šalje i ustanove primateljice. U strukovnom obrazovanju i osposobljavanju, proširivanjem upotrebe alata EU-a kao što su dokument o mobilnosti Europass, Europski sustav kredita za strukovno obrazovanje i osposobljavanje, memorandum o razumijevanju i sporazum o učenju te ostali alati dostupni na internetskoj platformi Europass za vještine i kvalifikacije; i
- (c) promicanjem prednosti koje pruža mobilnost među ustanovama za srednjoškolsko obrazovanje i osposobljavanje te učenicima i njihovim obiteljima; promicanjem prednosti koje ostvaruju poslodavci kao domaćini mobilnim učenicima;

Nacionalni centri za akademsko priznavanje

- 7. razvijaju kapacitete nacionalnih centara za akademsko priznavanje i vrednovatelja kvalifikacija, osobito u pogledu širenja informacija, upotrebe internetskih alata radi poboljšanja učinkovitosti i dosljednosti te smanjivanja administrativnog i financijskog opterećenja za korisnike njihovih usluga;

Propusnost i mobilnost

- 8. razmatraju dobru praksu u pogledu priznavanja prethodnog obrazovanja i propusnosti između sektora obrazovanja i osposobljavanja, osobito između strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i visokog obrazovanja;

Baza dokaza

- 9. unapređuju bazu dokaza prikupljanjem i širenjem podataka o broju i vrsti slučajeva priznavanja;

Izvješćivanje i evaluacija

- 10. u roku od dvije godine od donošenja ove Preporuke te redovito nakon toga putem postojećih okvira i alata izvješćuju o iskustvima i napretku prema postizanju automatskog međusobnog priznavanja kvalifikacija i ishoda razdoblja školovanja u inozemstvu.

POZDRAVLJA NAMJERU KOMISIJE DA:

- 11. promiče uzajamno učenje i razmjenu dobre prakse te suradnju među državama članicama i s dionicima, tijelima za priznavanje i međunarodnim organizacijama. Cilj je te suradnje EU-a osigurati potpunu provedbu instrumenata Bolonjskog procesa za visoko obrazovanje u EU-u te instrumenata Kopenhaškog procesa za strukovno obrazovanje i osposobljavanje;
- 12. u području općeg srednjoškolskog obrazovanja zajedno s državama članicama pokrene proces suradnje na razini EU-a kako bi se potaknula bliskija suradnja među državama članicama na razini srednjoškolskog obrazovanja i postigli ciljevi ove Preporuke u pogledu poticanja transparentnosti i izgradnje povjerenja u sustave školskog obrazovanja diljem Unije;
- 13. osigura ciljanu potporu ustanovama za obrazovanje i osposobljavanje koje prijave natprosječne probleme s priznavanjem razdoblja školovanja u inozemstvu;
- 14. uspostavi pristupačan internetski informacijski servis na razini EU-a koji pruža informacije o kvalifikacijama višeg sekundarnog obrazovanja koje omogućuju pristup visokom obrazovanju, posebno za svaku državu članicu;

15. razmotri sinergije među alatima EU-a za postizanje transparentnosti⁴² i prema potrebi dodatno ih razvije s ciljem poboljšanja suradnje i mobilnosti između sektora obrazovanja i osposobljavanja;
16. istraži potencijal novih tehnologija, kao što je tehnologija lanca blokova, za olakšavanje automatskog priznavanja;
17. razmotri, u suradnji s državama članicama i nacionalnim informacijskim centrima za akademsko priznavanje, proširenje njihove uloge kako bi se obuhvatili i drugi sektori obrazovanja i osposobljavanja;
18. podupre upotrebu europskih izvora financiranja, kao što su Erasmus+ ili europski strukturni i investicijski fondovi, ako je to primjereno i u skladu njihovim financijskim kapacitetom, pravnom osnovom, postupcima odlučivanja i prioritetima za razdoblje 2014.–2020., ne dovodeći u pitanje pregovore o sljedećem višegodišnjem financijskom okviru. Poveća mobilnost učenika u srednjoškolskom obrazovanju i osposobljavanju u okviru Erasmus+;
19. podnese izvješće Vijeću o praćenju provedbe ove Preporuke putem postojećih okvira i alata.

DONIJELO JE OVU PREPORUKU:

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Vijeće
Predsjednik

⁴² Kao što su dopunska isprava o studiju, Europski sustav prikupljanja i prenošenja bodova, Europski sustav kredita za strukovno obrazovanje i osposobljavanje, Europski kvalifikacijski okvir i Europass.